

Gýda Egemenliði Hemen Þimdi !..

Adnan ÇOBANOĐLU

3 EKÝM 2016Avrupa La Via Campesina'nın (Çiftçi Yolu) örgütleyicilerinden

Egemenliði için 2. Nyeleni Avrupa Forumu'na Romanya'da Ekim ayında (26-30 Ekim 2016) gerçekleştirilecek . 5 gün sürecek bu foruma Avrupa'daki ülkelerin üretici örgütlerinden, tüketici örgütlerinden, gýda ip kolunda çalypan ipçi örgütleri, mevsimlik çalypan tarým ipçilerinden, balýkçylardan, göçerlerden, çobanlardan, yerli halklardan, kýrsal arařtırmacıylardan, “Kadýn Yürüyüþü'nden 1000'e yakýn delege ve gözlemci katýlacak.Avrupa La Campesina'nın (Çiftçi Yolu) üyelerinden ÇYFTÇY-SEN'de Romanya'da yapılacak olan “Gýda Egemenliði için 2. Nyeleni Avrupa Forumu'na; na katýlýmý örgütlemek ve Türkiye'de de bir “Gýda Egemenliði Hareketi'ni yaratmak için harekete geçti. Türkiye'nin farklı yerlerinden, “Nyelene Gýda Egemenliði Formu'nun disiplinine ve ruhuna uygun bir katýlýmý gerçekleştirebilmek için çaba sarf etti. Çadırlar çykarttı, farklı illerde görüpmeler ve toplantýlar yaptı. Þimdi delege ve gözlemcilerle Romanya'ya gitmeye hazýrlanýyor. Peki neyi amaçlýyor bu Forum?

2011 yılındaki “Avrupa Gýda Egemenliði Forumu'ndan sonuç deklarasyonu bu soruya net cevap vermekte. Biz de kapitalist sistemin tam anlamýyla bir yansýması olan küresel tarým modeline karþý çýkmak için Avrupa sosyal hareketlerinin yaratýcý ve enerjik- cevabýný sunuyoruz. Gýda sistemleri, birkaç tane ulus ötesi gýda þirketi ve az sayýda dev perakendeci tarafýndan kontrol edilen endüstriyel tarým modeline indirgenmiştir. Sadece kar elde etmeyi amaçlayan bu model gereklilikleri karþýlamamaktadır. Sađlýklý, alým gücüne uygun ve halk için faydalý olan gýda üretimi yerine bu model gitgide agroyakıt, hayvan ya da sanayiye yönelik hammadde üretimine dayanýyor. Bu model, bir yandan, tarým arazileri ve bu arazilerden hayatýný kazanan insanlar için büyük bir kayba yol açarken, bir yandan da meyve, sebze ve tahýl yönünden yetersiz ve sađlýksýz bir beslenme biçimine sebep oluyor. Bu endüstriyel üretim modeli, tükenebilir fosil yakıt ve kimyasal girdilere bađymly, su ve toprak gibi kaynakların sýnırlarýný dikkate almayan, çok büyük ölçüde biyoçeþitlilik ve toprak verimliliði kaybına neden olan, iklim deđilim katkýda bulunan, binlerce insaný en temel hakların dahi tanýnmadýđý ipleri yapmak zorunda býrakan ve hem çiftçilerin hem de, göçmen olmak üzere, ipçilerin çalyþma koþullarýnýn kötüleþmesine yol açan bir modeldir. Bu model bizi dođa ile, saygýlý ve sürdürülebilir kurulan bir iliþkiden uzaklařtırmaktadır.““Ortak varlýklarýmız olan toprađın, geleneksel, çođaltýlabilir köylük tohumları, hayvan ve balýk türlerinin, ađaç ve ormanların, su, atmosfer ve bilginin metalaþmasına, patentlenmesine ve sermayeleþmesine karþýyız ve bunlara karþý mücadele veriyoruz.Bu varlýklara eriþim, piyasalar ve sermaye tarafýndan belirlenmemelidir. Bu ortak kaynakların insan hakları, kadýn-erkek eþitliði gözetilerek toplumun tamamýný kapsayacak þekilde kullanýlmasýný sađlamalýyýz. Ortak varlýklarýmızý sürdürülebilir þekilde kullanma sorumluluđumuzun farkýnda olmalı ve Toprak Ana'nın haklarına saygý duymalıyız. Ortak varlýklarýmızýn yönetimi kolektif, demokratik olmalı ve toplumsal denetim süreçlerine dayanmalıdır. Gýda ve tarýmsal üretim sistemlerimizi belirleyen kamu politikalarının deđiştirilmesi Mücadelemiz, bir yandan gýda sistemimizi – yerel, ulusal, Avrupa ve küresel ölçekte – belirleyen yönetim yapılarını ve kamu politikalarını deđiştirme, diđer yandan, þirketlerin iktidarı mebruiyetini ortadan kaldýrma yönündedir. Kamu politikaları tutarlı, birbirini tamamlayýcý ve aynı zamanda gýda sistem ve kültürü koruyacak, tepvik edecek nitelikte olmalıdır. Tarým ve gýda politikalarının; gýdaya eriþim hakkına dayanması, açlýk ve yoksulluđun giderilmesi, temel insani ihtiyaçları karþýlaması, Yklım Adaleti'ne – hem Avrupa'da hem de küresel ölçekte – katkıda bulunması gerekmektedir. Gýda üreticileri için sabit ve adil fiyat garantisi verecek, agro-ekolojik tarýmı tepvik edecek, maliyetleri gýda fiyatlarına yansıtacak ve toprak reformunu gerçekleştirecek nitelikte yasal düzenlemelere ihtiyacýmız var. Bu politikalar Avrupa'da çiftçi nüfusunun artmasını sađlamalıdır.” (Deklarasyonun tam metni için.Bkz. http://www.nyelenieurope.net/sites/default/files/2016-06/NYELENI_Declaration_Turkish.pdf) Deklarasyondan da anlaýılacađý gibi “Gýda Egemenliði'ni sadece gýda ve tarým sistemlerinde deđiþime yönelik bir istek deđildir, anti-kapitalist bir içeriðe sahip yeni bir toplumsal düzen hedeflemektedir.Peki “Gýda Egemenliði'ni Nedir?Gýda Egemenliði kapitalizmin dayattýđý gýda sistemine karþý durmaktadır. Yerel tohumlara sahip çýkmak, tohumların patentlenmesine, GDO'lu tohumlara ve ürünlere karþý mücadele etmektir.Gýda Egemenliði “Küresel Yklım Krizi'ne gerçekeþen bir yanıt sunmaktadır. Daha az su,ilaç ve enerji kullanımı gerektiren ve dünyayı sođutacak bir üretim sistemi olan küçük aile tarýmına sahip çýkmaktadır.Öncelikli olarak yerelde üretip,yerelde tüketen ve mevsiminde üretip mevsiminde tüketen bir anlayýþ hakim kýlmaktır. Egemenliði dođanın ve tüm canlıların kimyasal ilaçlarla zehirlenmesine karþý çýkmak, kimyasal ilaç üreten þirketlere karþý mücadele etmek, ekolojik dengeyi korumak demektir.(Bu kimyasal ilaçları üreten þirketler in kimyasal silahları üreten þirketler de olduđu gibi) Þimdi de Gýda Egemenliði aynı zamanda Barýþ mücadelesinin de bir parçasýdır.Gýda Egemenliði tüm canlıların savunmayı, suların ve su kaynaklarının özelleştirilmesine karþý mücadele etmeyi de içinde barındýrýr.

Gýda Egemenliði toprađa sahip çýkmak, tarým arazilerinin þirketler tarafýndan enerji ve maden yatýrýmları, otoyollar, konut ve fabrikalar için gasp edilmesine karþý mücadele etmek demektir.Gýda Egemenliði insanların geçimini yok eden, dolayısıyla onları zorlayan sermayenin ve metaların serbest dolayımını deđil; halkların özgür hareketini istemektir. Üreticiler ve tüketiciler arasında rekabet ve çatýþma yerine ipbirliđini ve dayanýþmayı geliþtirmektedir. Tüm insanların, gýda sistemlerini nasýl örgütleyeceđini kararlařtırarak karar vererek, kamu yararını ilgilendiren tüm konularda ve kamu politikalarında karar alma süreçlerinde katýlýmcý olabildesini sađlamak ve bunun için mücadele etmek demektir.Gýda Egemenliði Tarým ve gýda politikalarının; gýdaya eriþim hakkına dayanmasını, açlýk ve yoksulluđun giderilmesini, temel insani ihtiyaçların karþýlamasını, cinsiyetler arası eþitsizliđin kaldýrılması için mücadele etmek ve bunun için mücadele etmek demektir.Gýda Egemenliði “Ortak varlýklarýmızýn yönetiminin kolektif ve demokratik olmasını, toplumsal denetim süreçlerine dayanmasını” amaçlayan yeni bir toplumsal düzen istemek ve bu toplumsal düzen için mücadele etmek demektir.Öyleyse þimdi; “Gýda Egemenliði Hemen Þimdi!” deme zamanýdır.